

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.

Sprawdź, czy kod na naklejce to

M-100.

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.

Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

Egzamin maturalny

Formuła 2023

HISTORIA MUZYKI

Poziom rozszerzony

Symbol arkusza

MHMP-R0-**100**-2505

DATA: **8 maja 2025 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **14:00**

CZAS TRWANIA: **180 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **60**

Przed rozpoczęciem pracy z arkuszem egzaminacyjnym

1. Sprawdź, czy nauczyciel przekazał Ci **właściwy arkusz egzaminacyjny**, tj. arkusz we **właściwej formule**, z **właściwego przedmiotu** na **właściwym poziomie**.
2. Jeżeli przekazano Ci **niewłaściwy** arkusz – natychmiast zgłoś to nauczycielowi. Nie rozrywaj banderol.
3. Jeżeli przekazano Ci **właściwy** arkusz – rozerwij banderole po otrzymaniu takiego polecenia od nauczyciela. Zapoznaj się z instrukcją na stronie 2.

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 25 stron (zadania 1–17), *Przykłady nutowe do wybranych zadań* oraz płytę z nagraniami.
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie arkusza oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. Rozwiązania i odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. Do wybranych zadań dołączono przykłady dźwiękowe nagrane kolejno na płycie.
Te zadania oznaczone są w arkuszu znakiem 🎧.
5. Wykaz przykładów dźwiękowych zamieszczono na 4. stronie.
6. Przykłady nutowe do wybranych zadań, oznaczonych znakiem 🎵, znajdują się w *Przykładach nutowych do wybranych zadań*. Przed zapoznaniem się z nagraniami i zapisem nutowym przeczytaj uważnie treść poleceń.
7. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
8. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
9. Nie wpisuj żadnych znaków w tabelkach przeznaczonych dla egzaminatora. Tabelki są umieszczone na marginesie przy każdym zadaniu.
10. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.

**Zadania egzaminacyjne są wydrukowane
na następnych stronach.**

WYKAZ PRZYKŁADÓW DŹWIĘKOWYCH

Zadanie 2. – ścieżka 1.

Zadanie 3. – ścieżka 2.

Zadanie 6. – ścieżka 3.

Zadanie 7. – ścieżka 4.

Zadanie 8. – ścieżka 5.

Zadanie 13. – ścieżka 6.

Zadanie 14.

Przykład 1. – ścieżka 7.

Przykład 2. – ścieżka 8.

Przykład 3. – ścieżka 9.

Zadanie 1.

Na ilustracji przedstawiono biblijnego króla, któremu przypisuje się stworzenie podstaw hebrajskiej muzyki sakralnej, w tym – współautorstwo psalmów.

<https://pl.m.wikipedia.org>

Zadanie 1.1. (0–1)

Podaj imię króla oraz nazwę instrumentu widocznych na ilustracji.

Imię króla:

Nazwa instrumentu:

1.1.

0–1

Zadanie 1.2. (0–1)

Wymień tytuł jednej kompozycji inspirowanej starotestamentowymi psalmami i podaj nazwisko jej twórcy.

Tytuł kompozycji:

Nazwisko twórcy:

1.2.

0–1

Zadanie 2. 🎵

Zapoznaj się z nagraniem (ścieżka 1.) i zapisem nutowym początkowego fragmentu średniowiecznej mszy – *Kyrie*.

The musical score is written for four vocal parts: Triplum, Motetus, Contratenor, and Tenor. The time signature is 3/2. The key signature has one sharp (F#). The lyrics are "Ky - ri - e" and "E - le - i - son.".

System 1:

- Triplum:** Ky - ri - e
- Motetus:** Ky - ri - e
- Contratenor:** I. Ky - ri - e
- Tenor:** C. F. Ky - ri - e

System 2:

- Tr.:** (7) Ky - ri - e
- M.:** Ky - ri - e
- CT.:** II. Ky - ri - e
- Tn.:** Ky - ri - e

System 3:

- Tr.:** (14) Ky - ri - e
- M.:** Ky - ri - e
- CT.:** Ky - ri - e
- Tn.:** Ky - ri - e

System 4:

- Tr.:** (21) E - le - i - son.
- M.:** E - le - i - son.
- CT.:** E - le - i - son.
- Tn.:** E - le - i - son.

Zadanie 2.1. (0–2)

Którymi z poniższych zdań opisano techniki kompozytorskie występujące w *Kyrie*?
Zaznacz trzy właściwe odpowiedzi spośród podanych.

- A. Utwór opiera się na ścisłej imitacji.
- B. Utwór jest przykładem zastosowania izorytmii.
- C. W utworze zastosowana została technika hoketowa.
- D. Tekst utworu został opracowany w technice *nota contra notam*.
- E. Głos tenorowy wykazuje mniejszą ruchliwość niż głosy pozostałe.

2.1.

0–1–2

Zadanie 2.2. (0–1)

Podaj nazwę typu harmoniki występującej w *Kyrie*.

.....

2.2.

0–1

Zadanie 2.3. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Kompozytorem powyższej mszy jest

- A. Philippe de Vitry.
- B. Guillaume Dufay.
- C. Adam de la Halle.
- D. Guillaume de Machaut.

2.3.

0–1

Zadanie 3. 🎵

Zapoznaj się z nagraniem (ścieżka 2.) i z zapisem nutowym madrygału *Lasciatemi morire* Claudia Monteverdiego oraz z włoską i z polską wersją fragmentu tekstu madrygału. Zapis nutowy i tekst utworu znajdują się w *Przykładach nutowych do wybranych zadań*.

Zadanie 3.1. (0–1)

Podaj jedno rozwiązanie świadczące o przeobrażeniach języka muzycznego Monteverdiego z renesansowego na wczesnobarokowy.

.....

3.1.

0–1

Zadanie 3.2. (0–1)

Wymień dwa środki muzyczne, którymi posłużył się Monteverdi, aby wyrazić rozpacz Ariadny porzuconej przez Tezeusza.

1.

2.

3.2.

0–1

3.3.

0-1-2

Zadanie 3.3. (0-2)

Podaj tytuł dzieła scenicznego Monteverdiego, z którego pochodzi *Lament Ariadny*, będący pierwowzorem madrygału i mający postać monodii akompaniowanej. Wyjaśnij termin *monodia akompaniowana*.

Tytuł dzieła scenicznego:

Wyjaśnienie terminu:

Zadanie 4.

Poniżej przedstawiono fragmenty partytur dwóch barokowych koncertów.

Przykład 1.

Adagio

Violino I concertino *f p f tr*

Violino II concertino *f p f tr*

Violoncello concertino *f p f tr*

Violini I ripieno *f p f tr*

Violini II ripieno *f p f tr*

Viole ripieno *f p f*

Violoncelli ripieno *f p₆ f*

Allegro

5

Przykład 2.

Allegro

The musical score is written for the following instruments: Oboe I, Oboe II, Violino principale, Violino I, Violino II, Viola, and Cembalo. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The tempo is marked *Allegro*. The score is divided into three systems. The first system shows the initial entry of the instruments. The second system shows the instruments playing a continuous melody. The third system shows the instruments playing a more complex melody with some rests.

System 1: Oboe I and Oboe II play a melody of eighth notes. Violino principale, Violino I, and Violino II play a melody of eighth notes. Viola plays a melody of eighth notes. Cembalo plays a melody of eighth notes. The first system ends with a double bar line.

System 2: Oboe 1 and Oboe 2 play a melody of eighth notes. VI. P. plays a melody of eighth notes. VI. 1 and VI. 2 play a melody of eighth notes. Vla. plays a melody of eighth notes. Cm. plays a melody of eighth notes. The second system ends with a double bar line.

System 3: Oboe 1 and Oboe 2 play a melody of eighth notes. VI. P. plays a melody of eighth notes. VI. 1 and VI. 2 play a melody of eighth notes. Vla. plays a melody of eighth notes. Cm. plays a melody of eighth notes. The third system ends with a double bar line.

4.1. Zadanie 4.1. (0–2)

0–1–2 Podaj pełne dwuczłonowe nazwy typów tych koncertów.

Przykład 1.

Przykład 2.

4.2. Zadanie 4.2. (0–1)

0–1 Podaj nazwy dwóch technik wspólnych dla obu koncertów.

1.

2.

4.3. Zadanie 4.3. (0–1)

0–1 Podaj nazwiska dwóch dowolnych kompozytorów – twórców koncertów barokowych.

1.

2.

5. Zadanie 5. (0–2)

0–1–2 Uzupełnij zdania. Wpisz imiona i nazwiska kompozytorów muzyki staropolskiej.

1. Przedstawicielem stylu polichóralności weneckiej w Polsce na początku XVII wieku
był

2. Barokowe dialogo na adwent *Audite mortales* (*Słuchajcie, śmiertelni*), skomponowane
przez, to dzieło o charakterze moralizatorskim,
poruszające problematykę Sądu Ostatecznego.

3. Wybitnym twórcą muzyki instrumentalnej w XVII-wiecznej Polsce był
....., kompozytor, skrzypek, autor zbioru
utworów *Canzoni e concerti*.

Zadanie 6. (0–7)

Zapoznaj się z nagraniem (ścieżka 3.) i zapisem pierwszej części *Sonaty fortepianowej G-dur* KV 283 Wolfganga Amadeusza Mozarta. Zapis nutowy utworu znajduje się w *Przykładach nutowych do wybranych zadań*.

Utwór jest utrzymany w formie sonatowej. Opisz konstrukcję tego utworu. W opisie nazwij główne współczynniki tej formy (podaj numery taktów). Scharakteryzuj elementy muzyczne (melodykę, harmonikę, metrykę) oraz określ typ faktury.

[illegible]

6.
0-1-2-
3-4-5-
6-7

Zadanie 7. 🎧 🎵

Zapoznaj się z nagraniem (ścieżka 4.) i fragmentem kompozycji na kwartet smyczkowy op. 133 Ludwiga van Beethovena. Zapis nutowy utworu znajduje się w *Przykładach nutowych do wybranych zadań*.

7.1. Zadanie 7.1. (0–1)

0–1 Określ typ faktury i formę utworu.

Typ faktury:

Forma utworu:

7.2. Zadanie 7.2. (0–1)

0–1 Wyjaśnij, dlaczego utwór op. 133 nie zyskał aprobaty słuchaczy współczesnych Beethovenowi.

.....

.....

.....

Zadanie 8. 🎧

Zapoznaj się z nagraniem (ścieżka 5.) fragmentu jednej z części *Symfonii fantastycznej* Hectora Berlioza.

Tytuły części *Symfonii fantastycznej* (podane w przypadkowej kolejności).

- A. *Bal*
- B. *Sen o nocy Sabatu*
- C. *Marzenia i namiętności*
- D. *Scena na polach*
- E. *Marsz na miejsce stracenia*

8.1. Zadanie 8.1. (0–1)

0–1 Podaj tytuł części *Symfonii fantastycznej*, która została zaprezentowana w przykładzie dźwiękowym.

.....

8.2. Zadanie 8.2. (0–1)

0–1 Uporządkuj części *Symfonii fantastycznej*. We właściwe kratki wpisz litery, którymi oznaczono poszczególne części symfonii.

część
pierwsza

część
druga

część
trzecia

część
czwarta

część
piąta

Zadanie 8.3. (0–1)

Podaj tytuł innej symfonii programowej z XIX wieku oraz nazwisko jej twórcy.

Tytuł symfonii:

Nazwisko twórcy:

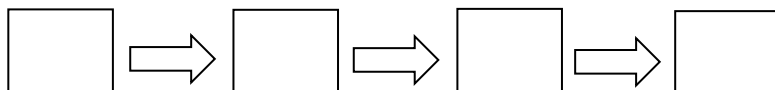
8.3.

0–1

Zadanie 9. (0–1)

Uporządkuj zgodnie z porządkiem chronologicznym poniższe wydarzenia związane z muzyką XIX wieku. Wpisz litery w kratki we właściwej kolejności, zaczynając od wydarzenia najstarszego.

- A. Stanisław Moniuszko obejmuje stanowisko pierwszego dyrygenta i dyrektora opery w Teatrze Wielkim w Warszawie.
- B. Franciszek Schubert komponuje *Małgorzatę przy kołowrotku*.
- C. Antonín Dvořák kończy pracę nad partyturą *Symfonii e-moll „Z Nowego Świata”*.
- D. Fryderyk Chopin gra ostatni publiczny koncert w Warszawie.

9.

0–1

Zadanie 10. (0–2)

Zapoznaj się z fragmentami partytur mazurków trzech różnych kompozytorów.

10.

0–1–2

Przyporządkuj przedstawionym mazurkom ich kompozytorów. Do każdej partytury mazurka dopisz właściwe nazwisko jej twórcy. Wybierz je spośród podanych poniżej.

Karol Szymanowski, Maria Szymanowska, Fryderyk Chopin, Henryk Wieniawski

Mazurek A

5. *Vivace. (♩ = 50.)*

f *cresc.* *ff* *p scherzando*

Ad. * *Ad.* * *Ad.* * *Ad.* * *Ad.* * *Ad.* * *Ad.* *

Ad. simile

Nazwisko kompozytora:

Mazurek B

Sostenuto. Molto rubato

1 *p*

6 *pp*

allargando

12

Poco più mosso
avviv. e non rubato

17 *p*
poco marc.
pp

23 *p*
poco ritard.
Red

Nazwisko kompozytora:

Mazurek C

Nazwisko kompozytora:

11.

0-1

Zadanie 11. (0-1)

Które z poniższych gatunków muzycznych nie występują w twórczości Fryderyka Chopina? Zaznacz dwie właściwe odpowiedzi spośród podanych.

- A. pieśń
- B. sonata
- C. kantata
- D. ballada
- E. preludium
- F. trio fortepianowe
- G. kwartet smyczkowy

Zadanie 12. (0–2)

Oceń prawdziwość podanych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Dojrzała twórczość Aleksandra Skriabina jest określana mianem mesjanistycznego ekspresjonizmu.	P	F
2.	<i>Cudowny mandaryn</i> Béli Bartóka treścią libretta i ekspresją muzyki wpisuje się w nurt impresjonizmu w muzyce XX wieku.	P	F
3.	W twórczości Grażyny Bacewicz przeważają kompozycje dodekafoniczne.	P	F

12.

0–1–2

Zadanie 13. 🎧

Zapoznaj się z nagraniem (ścieżka 6.) fragmentu utworu, którego prawykonanie miało miejsce w 1980 roku.

Zadanie 13.1. (0–1)

Podaj obsadę wykonawczą tego utworu.

.....

13.1.

0–1

Zadanie 13.2. (0–1)

Zgodnie z deklaracją kompozytora, utwór wpisuje się w nurt redukcjonizmu w muzyce XX wieku.

Podaj dwie cechy tego utworu, które potwierdzają deklarację kompozytora.

1.

2.

13.2.

0–1

Zadanie 13.3. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Kompozytorem prezentowanego utworu jest

- A. Henryk Mikołaj Górecki.
- B. Krzysztof Penderecki.
- C. Witold Lutosławski.
- D. Andrzej Panufnik.

13.3.

0–1

Zadanie 14. 🎧

Zapoznaj się z fragmentami trzech utworów zaczerpniętych z polskiej muzyki filmowej XX wieku, które są stylizacjami tańców (przykład 1. – ścieżka 7., przykład 2. – ścieżka 8., przykład 3. – ścieżka 9.).

14.1.

0–1–2

Zadanie 14.1. (0–2)

Uzupełnij tabelę. Wpisz nazwy tańców, które podlegają stylizacji w przedstawionych utworach.

Przykład	Nazwa tańca
1.	
2.	
3.	

14.2.

0–1

Zadanie 14.2. (0–1)

Podaj nazwisko kompozytora wysłuchanych utworów muzycznych.

.....

15.

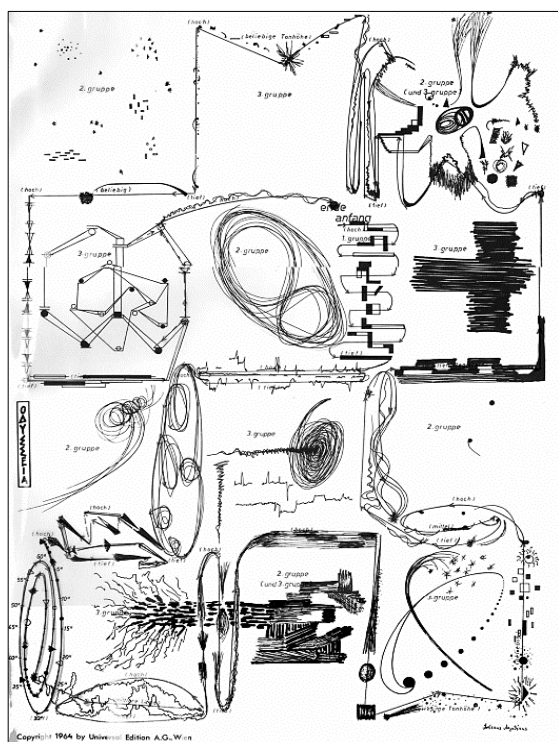
0–1–
2–3

Zadanie 15. (0–3)

Poniższe przykłady trzech notacji muzycznych pochodzą z różnych epok.

Obok każdej ilustracji zapisz nazwę notacji i nazwę epoki, w której ta notacja była używana.

Przykład 1.

Nazwa notacji:

.....

Nazwa epoki:

.....

Przykład 2.

Nazwa notacji:

.....

Nazwa epoki:

.....

Przykład 3.

Nazwa notacji:

.....

Nazwa epoki:

.....

<https://www.wikiwand.com>; <https://meakultura.pl>; www.kontra-punkt.de

Zadanie 16. (0–2)

Uzupełnij tabelę. Do każdego utworu dopisz źródło jego inspiracji, wybrane spośród podanych poniżej.

poematy symfoniczne Karłowicza, mitologia grecka, dramat Holokaustu,
średniowieczna sekwencja, komedia Szekspira

	Kompozytor	Tytuł utworu	Źródło inspiracji
1.	Karol Szymanowski	<i>Stabat Mater</i>	
2.	Maurice Ravel	<i>Dafnis i Chloe</i>	
3.	Arnold Schönberg	<i>Ocalały z Warszawy</i>	

16.

0–1–2

Zadanie 17. (0–15)**Wybierz jeden z poniższych tematów i napisz wypracowanie.**

- W wypracowaniu rozważ problem podany w temacie.
- Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 wyrazów.
- Numer wybranego tematu wpisz w wyznaczone miejsce.
- Zapisz wypracowanie w wyznaczonym miejscu, nie pisz na marginesach.

Temat 1.

Omów różne sposoby przedstawiania treści pozamuzycznych w muzyce instrumentalnej. Odwołaj się do przykładów z dwóch dowolnie wybranych epok.

Temat 2.

Przeczytaj zamieszczoną poniżej wypowiedź Stefana Kisielewskiego.

Chopin doskonale mieścił się w historii i klimacie muzyki europejskiej, a jednocześnie był organicznym elementem słowiańskiej, patriotyczno-mesjanistycznej [...] legendy.

S. Kisielewski, *Gwiazdozbiór muzyczny*, Kraków 1996.

Scharakteryzuj twórczość Fryderyka Chopina, uwzględniając jej wymiar uniwersalny oraz wymiar narodowy. W wypracowaniu odwołaj się do zacytowanej wypowiedzi.

WYPRACOWANIE

na temat nr

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

This image shows a full page of a handwriting practice worksheet. It consists of multiple rows of horizontal dashed lines spaced evenly down the page, providing a guide for letter height and placement. The background is plain white, and there are no other markings or text present.

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a full page of primary-ruled paper. It features approximately 20 horizontal dashed lines spaced evenly down the page, providing a guide for handwriting practice. The paper is otherwise blank, with no margins, text, or other markings.

[illegible]

BRUDNOPIS
(nie podlega ocenie)

HISTORIA MUZYKI

Poziom rozszerzony

Formuła 2023

HISTORIA MUZYKI

Poziom rozszerzony

Formuła 2023

HISTORIA MUZYKI

Poziom rozszerzony

Formuła 2023

